EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 21.5.2024
COM(2024) 223 final

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

Suunised püügivõimsuse ja püügivõimaluste vahelise tasakaalu analüüsiks alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevate laevastikusegmentide puhul äärepoolseimates piirkondades kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 (ühise kalanduspoliitika kohta) artikliga 22

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Liidul on üheksa äärepoolseimat piirkonda, mis asuvad Euroopa mandriosast kaugel Atlandi ja India ookeanis, Kariibi meres ja Ladina-Ameerikas: Prantsuse Guajaana, Guadeloupe, Martinique, Mayotte, Réunion ja Saint-Martin (Prantsusmaa); Assoorid ja Madeira (Portugal); Kanaari saared (Hispaania).

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 tunnistatakse nende äärepoolseimate piirkondade erilisi iseärasusi ja piiranguid. Need hõlmavad nende kaugust, saarelist asendit, väikest pindala, raskeid looduslikke olusid ning majanduslikku sõltuvust väikesest arvust sektoritest, sealhulgas kalandusest; selle artikliga nähakse ette erimeetmed liidu õigusaktides ja poliitikas, et aidata neil kõnealuseid probleeme lahendada.

2022. aastal võttis komisjon vastu teatise liidu äärepoolseimate piirkondade kohta,[1] milles esitatakse nende piirkondade jaoks uus strateegia, mis näitab komisjoni pühendumust võtta nende eripära arvesse liidu õigusaktides ja poliitikas.

Võrreldes liidu kalalaevastikuga tervikuna on äärepoolseimate piirkondade kalalaevastikus vähe laevu. Äärepoolseimates piirkondades püütavad kalavarud on ülejäänud liidu kalalaevastiku püütavatest varudest paljudel juhtudel laadilt erinevad ja mitmekesisemad. Peamiselt väikesemahulise kalapüügi saagi koostis võib olla väga mitmekesine ja hõlmata mitut liiki. Mitmekesisemate varude kohta on olemas suhteliselt vähem andmeid ja varusid hinnatakse suhteliselt vähem. Paljudel juhtudel süvendab olukorda kalalaevade eripära; need kuuluvad liidu väikseimate hulka ning tulenevalt oma vanusest ja täiendavatest ohutus- ja julgeolekuprobleemidest mõnes äärepoolseimas piirkonnas ei ole sageli teiste laevadega võrreldes nii hästi varustatud, et koguda andmeid nende püügitegevuse kohta. Liikmesriigid vajavad neid andmeid iga-aastase riikliku aruande koostamiseks, mis käsitleb tasakaalu nende kalalaevastiku püügivõimsuse ja püügivõimaluste vahel. Aruanne tuleks koostada vastavalt püügivõimsuse ja püügivõimaluste vahelise tasakaalu analüüsi suunistele,[2] mille komisjon võttis vastu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 (ühise kalanduspoliitika kohta) artikli 22 lõikega 2 (edaspidi „dokument COM(2014) 545 (final)“). Selleks et võtta arvesse äärepoolseimate piirkondade laevastike püügitegevuse mitmekesisust, võib lisaks andmekogumisraamistikus[3] sätestatule olla vaja kehtestada laevastikusegmentide allsegmendid.

Eespool esitatud kaalutluste tõttu on paljudel juhtudel võimatu hinnata kõnealuste laevastike tasakaalu vastavalt dokumendile COM(2014) 545 (final).

[1] COM(2022) 198 final

[2] COM(2014) 545 final

[3] Nõukogu 25. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 199/2008 kalandussektori andmete kogumist, haldamist ja kasutamist käsitleva ühenduse raamistiku loomise ning ühise kalanduspoliitikaga seotud teadusliku nõustamise toetamise kohta (ELT L 60, 5.3.2008).

Võttes arvesse kõiki eespool kirjeldatud aspekte, mis ülejäänud liidu puhul erinevad märkimisväärselt, sealhulgas äärepoolseimate piirkondade struktuurseid piiranguid, laevade ja kalanduse eripära, andmete kättesaadavust, geopoliitilist ja julgeolekuolukorda mõnes äärepoolseimas piirkonnas ning segapüüki ja selle väikest mahtu, ning kooskõlas 2022. aasta teatisega äärepoolseimate piirkondade kohta,[2] kehtestatakse käesoleva teatisega konkreetsed suunised alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevate laevastikusegmentide tasakaalu hindamiseks äärepoolseimates piirkondades, täiendades dokumendi COM(2014) 545 (final) konkreetseid elemente seoses nende laevastikusegmentidega.

Selliste laevastikusegmentide tasakaalu hindamine äärepoolseimates piirkondades peaks põhinema dokumendis COM(2014) 545 (final) sätestatud bioloogilistel, majanduslikel ja laevade kasutamise näitajatel. Täpsemalt peaksid tasakaalus olema mõlemad bioloogilised näitajad (säästva püügimäära näitaja ja ohustatud kalavarude näitaja), mõlemad majanduslikud näitajad (investeeringutasuvus ning tegeliku tulu ja tasuvusläve suhtarv) ja üks laevade kasutamise näitajatest (kas VUR, VUR220 või liikmesriigi määratletud VUR*nn*).

Käesolevas teatises esitatakse aga alternatiivsed meetodid, mida asjaomased liikmesriigid võivad kasutada teatavate näitajate arvutamiseks äärepoolseimates piirkondades alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevate laevastikusegmentide puhul. Need alternatiivsed meetodid põhinevad dokumendis COM(2014) 545 (final) esitatud lähenemisviisi täiustusel ning nende puhul võetakse arvesse 1) kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF) esitatud täiendavaid teaduslikke analüüse ja soovitusi seoses liikmesriikide iga-aastaste laevastikuaruannetega ning 2) asjaomaste liikmesriikide esitatud teavet äärepoolseimate piirkondade kohta[4].

Kõigil juhtudel, sealhulgas käesolevate suuniste kohaldamisel, peaksid liikmesriigid esitama kõik vajalikud andmed ja selgitused oma valikute põhjendamiseks ning selleks, et STECF saaks vajaduse korral teha täiendavaid analüüse ja kontrolle.

2. ALTERNATIIVSED MEETODID ALLA 12 MEETRI PIKKUSTEST LAEVADEST KOOSNEVATE LAEVASTIKUSEGMENTIDE JAOKS ÄÄREPOOLSEIMATES PIIRKONDADES

Dokumenti COM(2014)545 (final) kohaldatakse üldreeglina kõigi laevastikusegmentide suhtes.

Käesolevas teatises esitatud suunistega kehtestatakse äärepoolseimates piirkondades alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevate laevastikusegmentide jaoks alternatiivsed meetodid, mida võib kasutada andmeparameetrite, bioloogiliste näitajate, laevade kasutamise näitajate ja lisanäitajate arvutamisel, nagu on sätestatud allpool.

Liikmesriigid võivad koostada oma laevastikuaruande mis tahes alternatiivse meetodi alusel, mis on sätestatud käesolevas teatises asjaomaste laevastikusegmentide kohta, üksnes juhul, kui nad põhjendavad vajadust seda teha, võttes arvesse asjaomase laevastikusegmendi konkreetset

[4] Eelkõige STECF PLEN 24-01.

olukorda ja konkreetseid piiranguid, mis on tingitud selle asukohast äärepoolseimas piirkonnas. Selgitused tuleks esitada laevastikuaruande lisas.

2.1 Andmeparameetrid ja laevastiku segmenteerimine

Standardanalüüside tegemiseks, võrdlemise hõlbustamiseks ja töö dubleerimise ärahoidmiseks tuleks kooskõlas dokumendiga COM(2014) 545 (final) andmeparameetrid arvutada vastavalt andmekogumisraamistiku alusel kogutud andmetele.

Alla 12 meetri pikkuste laevade puhul äärepoolseimates piirkondades võib näitajate arvutusi kõige sobivamal tasandil täiendavalt allsegmenteerida[5]. Allsegmenteerimise korral peaks see andmekogumisraamistikku täiendama, mitte asendama. Lisaks tuleks laevastikuaruande lisas esitada kõik laevastikuaruandes esitatud arvutuste aluseks olevad andmed vastavalt samale ühtsele allsegmentatsioonile.

2.2 Bioloogilised näitajad

Kooskõlas dokumendiga COM(2014) 545 (final) peaksid mõlemad bioloogilised näitajad (säästva püügimäära näitaja ja ohustatud kalavarude näitaja) olema laevastikusegmendi tasakaalu tõendamisel tasakaalus.

2.2.1 Säästva püügimäära näitaja

Äärepoolseimates piirkondades alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevate laevastikusegmentide puhul võib dokumendi COM(2014) 545 (final) punktis 10.1 selgitatud säästva püügimäära näitaja arvutamist lihtsustada ühel järgmistest viisidest:

- F ja Fmsy väärtused võib tuletada järgmistest andmetest (tähtsuse järjekorras): a) riiklikud hinnangud, mille suhtes kohaldatakse vastastikust eksperdihinnangut, kui vastastikused eksperdihinnangud on kas avalikult kättesaadavad või esitatud laevastikuaruande lisas; b) riiklikud hinnangud, mille suhtes ei ole (veel) kohaldatud vastastikust eksperdihinnangut, kui riiklikud hinnangud on esitatud laevastikuaruande lisas vastastikuseks eksperdihinnanguks;

- näitaja võib esitada koos tegeliku katvuse protsendiga ja väärtuse arvutamiseks kasutatud varude arvuga;

- kasutada võib ühe või mitme tüüpilise sihtliigi F ja Fmsy hinnanguid; sellega seoses võib esitada ja kasutada ka liikide rühmade tootlikkusel põhinevaid hinnanguid.

[5] Liikmesriigid peaksid parimal viisil kasutama ära majandusandmete kogumise vormi veerge TEGEVUS, PÜÜGIVAHENDID või PÜÜGITEGEVUS.

Olenemata liikmesriigi kohaldatavast lihtsustusest, tuleks kõik vajalikud andmed esitada laevastikuaruande lisas, et STECF saaks neid täiendavalt kontrollida.

2.2.2 Ohustatud kalavarude näitaja

Kooskõlas dokumendiga COM(2014) 545 (final) peaksid liikmesriigid ohustatud kalavarude näitaja arvutamisel loendama nende kalavarude arvu, mida asjaomased laevastikud kasutavad ja mis praeguse hinnangu kohaselt on suures bioloogilises ohus.

STECFi nõuande põhjal hinnatakse, kas dokumendis COM(2014) 545 (final) kehtestatud läviväärtusi, millega määratakse kindlaks, kas asjaomane laevastik „kasutab“ ohustatud kalavaru(si)d, võiks muuta[6]. Kuni STECFi täiendava hinnanguni ja võttes arvesse alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevate laevastikusegmentide erilist olukorda äärepoolseimates piirkondades, võiks tulevikus kehtestada kõnealustele laevastikusegmentidele alternatiivse läviväärtuse.

Võttes arvesse ühelt poolt STECFi järeldusi ohustatud kalavarude näitaja läviväärtuse kohta[6] ja teiselt poolt alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevate laevastikusegmentide eriolukorda äärepoolseimates piirkondades, on asjakohane lubada liikmesriikidel kasutada seni alternatiivset läviväärtust.

Seepärast võivad liikmesriigid olemasoleva tehnilise teabe põhjal, mis käsitleb ohustatud kalavarude näitaja kohaldamist äärepoolseimate piirkondade kalanduses, alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevate laevastikusegmentide puhul äärepoolseimates piirkondades arvestada, et laevastikusegment „kasutab“ ohustatud kalavaru, kui varu moodustab rohkem kui **20 %** laevastikusegmendi saagist või kui laevastikusegment püüab rohkem kui 10 % sellest kalavarust. Liikmesriigid peaksid esitama kohaldatud arvutuste üksikasjalikud andmed ja selgitused ning kõnealuse alternatiivse läviväärtuse kohaldamise teaduslikud põhjused laevastikuaruande lisas, et STECF saaks neid täiendavalt kontrollida.

2.3 Laevade kasutamise näitaja

Kooskõlas dokumendiga COM(2014) 545 (final) näitab laevade kasutamise näitaja iga laevastikusegmendi puhul tegelikult kasutatava koormuse keskmist suhet maksimaalsesse püügikoormusesse, mida laevastik võiks kasutada.

Liikmesriikidel peaks olema võimalus kasutada selle näitaja versiooni, mis põhineb pigem teoreetilisel kui tegelikul maksimaalse aktiivsuse tasemel. Selle väärtuse peaks kindlaks määrama iga liikmesriik ise, kasutades eksperdihinnangut ja kättesaadavat teavet, võttes arvesse looduslikke, tehnilisi ja sotsiaalseid tingimusi. See võimalus nähakse liikmesriikidele ette, sest täheldatud maksimaalset merepäevade arvu laevastikusegmendi kohta iga võrdlusaasta jooksul võivad piirata välised tegurid, nii et see arv ei pruugi kajastada kogu laevastiku tegelikku tehnilist suutlikkust. Välised tegurid võivad olla majanduslikud, keskkondlikud ja sotsiaalsed, nagu on määratud kindlaks dokumendi COM(2014) 545 (final)

[6] STECF PLEN 24-01.

punktis 12.2. Nagu on märgitud 1. jaos, on selliste väliste tegurite suhtes eriti vastuvõtlikud äärepoolseimate piirkondade alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevad laevastikusegmendid.

Kui liikmesriigid saavad põhjendada selle näitaja versiooni kasutamist, nagu on sätestatud dokumendi COM(2014) 545 (final) punktis 12.2, võib see kajastuda näitaja VUR*nn* valikus. Näitaja *nn* valimise põhjused tuleks esitada koos kõigi arvutusteks vajalike andmetega laevastikuaruande lisas.

2.4 Täiendavad näitajad

Alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevate laevastikusegmentide puhul äärepoolseimates piirkondades võib täiendavate bioloogiliste näitajatena esitada ülepüütud kalavarude arvu näitaja ja majandusliku sõltuvuse näitaja, mis arvutatakse STECFi nõuande[7] kohaselt.

Esitada võib ka sotsiaalseid näitajaid, mis võivad aidata illustreerida laiemaid sotsiaal-majanduslikke tingimusi, milles laevastik tegutseb. See annab liikmesriikidele võimaluse esitada täiendavaid illustratsioone oma selliste laevastikusegmentide olukorra kohta, mis koosnevad kõige väiksematest ja potentsiaalselt kõige haavatavamatest laevadest ja ettevõtetest.

Neid lisanäitajaid ei peeta alternatiivseteks näitajateks ja need ei ole laevastiku tasakaalu arvutamise osa.

3. LÕPPMÄRKUSED

Käesolevaid suuniseid, mis käsitlevad alla 12 meetri pikkustest laevadest koosnevaid laevastikusegmente äärepoolseimates piirkondades, kohaldatakse seni, kuni STECF ja eelkõige STECFi äärepoolseimate piirkondade ekspertide töörühm esitab täiendavaid nõuandeid laevastiku tasakaalu arvutamisel kasutatavate näitajate ja nende asjakohaste läviväärtuste kohta. Igal juhul ei või neid kohaldada pärast liikmesriikide laevastikuaruannete koostamist, mille tähtaeg on 31. mai 2025.

[7] Nende näitajate arvutamiseks vt STECFi aruanded STECF-PLEN-24-01 ja STECF-15-02 lk 76–78, kus n = 10 %.